

Açık Erişim ve DSpace Yazılımı

Sönmez ÇELİK
Doğuş Üniversitesi

YÖK Başkanlığı – 30 Mayıs 2014

Sunum Başlıkları

- Açık Erişim Hareketi
- Bilimsel Yayınlara Erişim
- Açık Erişimli Yayın Yapmanın Yolları
- Akademik İletişim Ağı
- Yayıncılık Modelleri
- Kurumsal Arşivler
- DSpace
- Harmanlama
- Değerlendirme

Açık Erişim Hareketi

Akademik camiada ortak çıkarların yaratılması amacıyla bilginin paylaşılmasına armağan edilmiş toplumsal bir harekettir.

Açık Erişim

Bilimsel literatürün İnternet aracıyla finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın, erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, dizinlenebilir, tam metne bağlantı verilebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir biçimde kamuya ücretsiz açık olmasıdır.

~~Restricted
Access~~

OPEN ACCESS

Bilimsel Yayınlara Erişim

- Bilimsel yayınların çoğunun **abonelik** sistemi ile sağlanıyor olması bu değerli yayınlara erişimde önemli bir engeldir
- Araştırmacılar çalışma yaptığı konudaki yayınların önemli bir kısmına erişememektedir
- Bilimsel iletişim ağı zayıflamakta, araştırmacıların ve bağlı olduğu kurumların yaptığı araştırma sonuçlarının etkisi zayıf kalmaktadır

Access

...can analyze and even
...the mix of activities
...performed in terms of the
...a **knowledge** base for
...proprietary knowledge is
...peers as a means of
...understanding competition

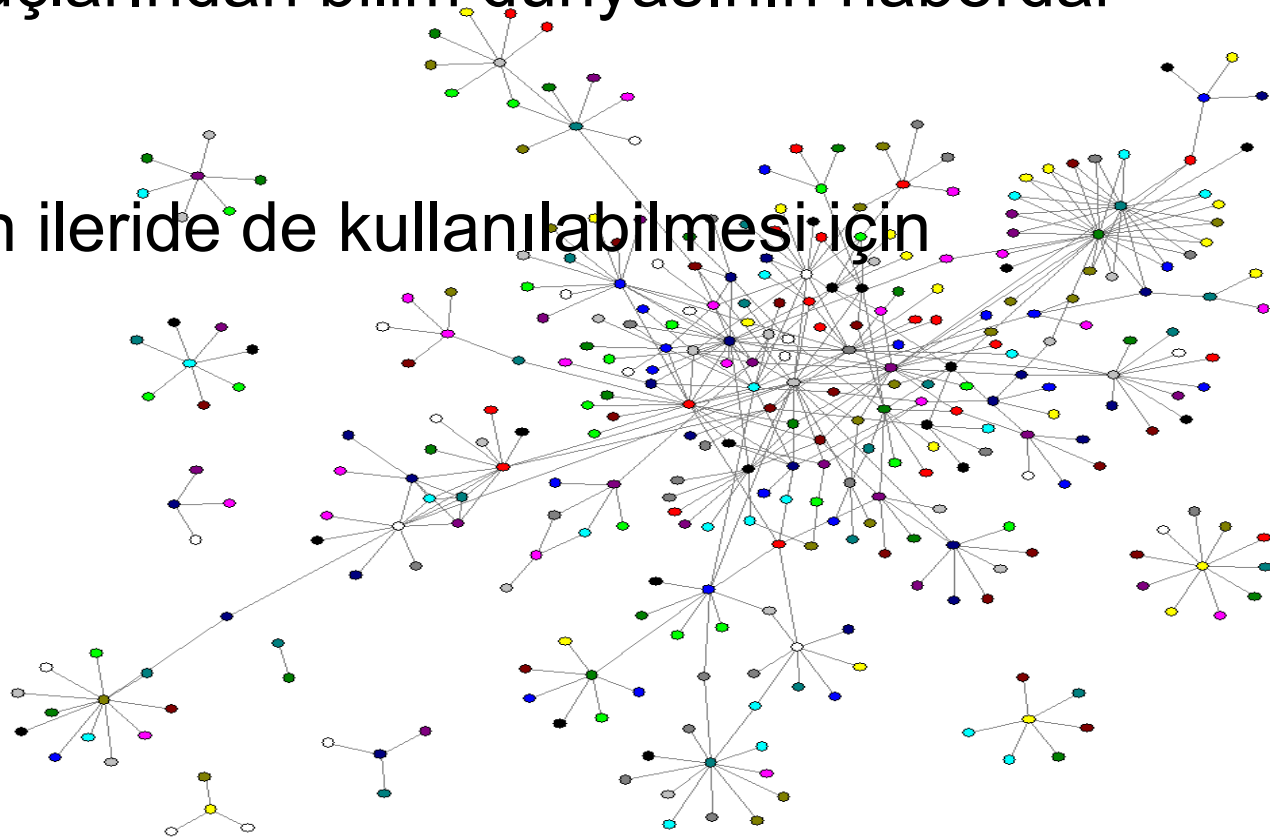
Açık Erişim Yayın Yapma

Araştırma sonuçlarına özgürce erişim sağlamanın, yani açık erişim yayın yapmanın iki temel yolu vardır:

- 1) **Altın Yol:** Çalışmaların, hakem değerlendirmelerinin yapıldığı, editör kurullarına sahip ve nitelik olarak ticari dergilerle karşılaştırılabilecek dergilerde ücretsiz olarak yayımlandığı seçenektir.
- 1) **Yeşil Yol:** Yazarların açık erişim veya ticari dergilerde yayımlanan çalışmalarının birer kopyasını kurumsal arşivlerde sakladığı seçenektir.

Akademik İletişim Ağı

- Bilimsel araştırma sonuçlarının kayda geçirilmesi
- Araştırmaların kalite ve değerinin kanıtlanması
- Araştırma sonuçlarından bilim dünyasının haberdar edilmesi
- Bilimsel bilginin ileride de kullanılabilmesi için saklanması

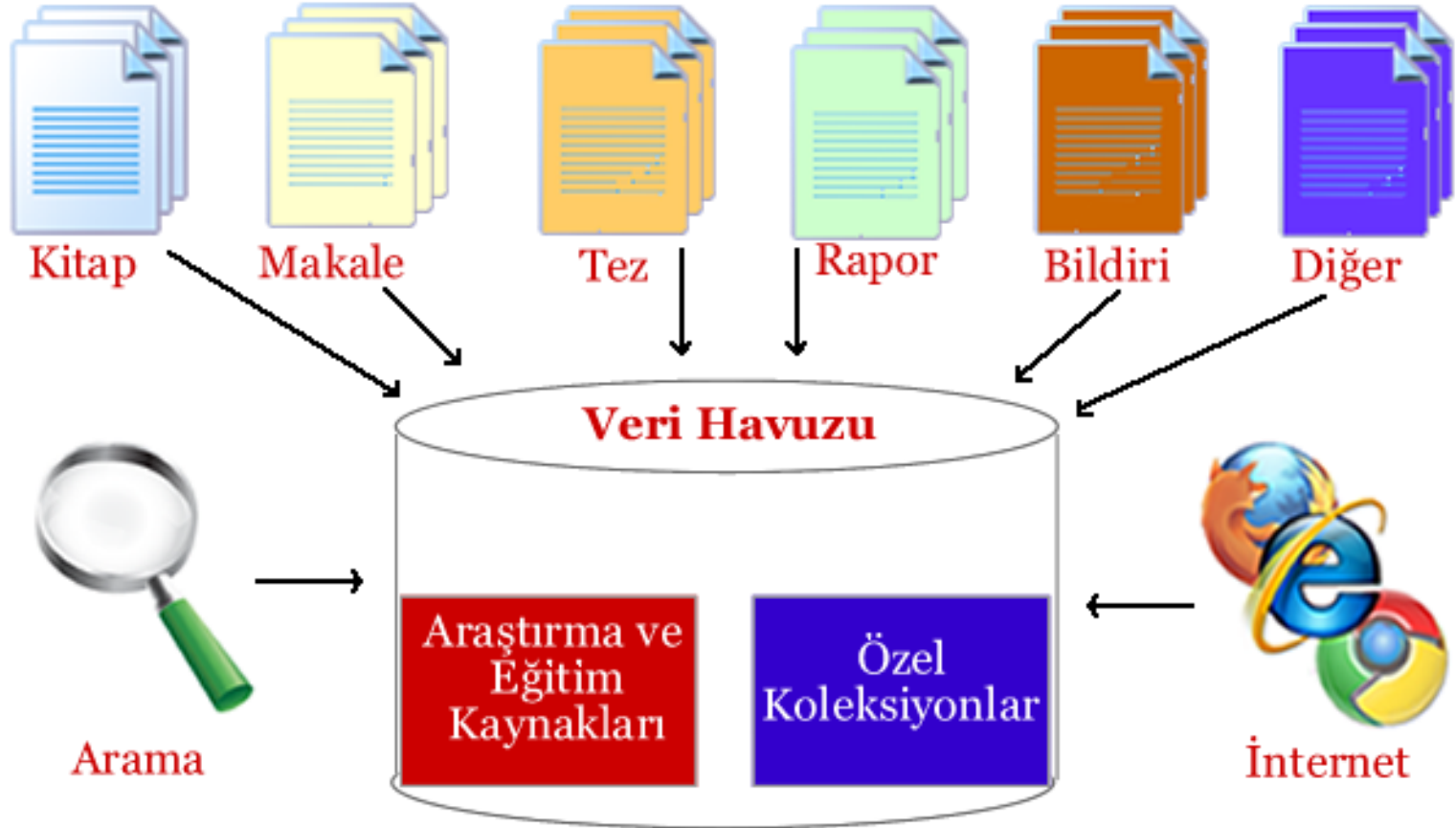
Yayıncılık Modelleri

- Basılı ve elektronik yayıncılık
- Yayıncıların tekelci tutumları
- Yayın fiyatları
- Klasik yayıncılık modeli ekonomik değil
- Bilgiye erişimin önünde önemli bir engel
- Kütüphaneler yayınlar için yüksek ücret ödüyor
- Çözüm nedir?

Kurumsal Arşivler

Akademik bir kurumun entelektüel birikimini uygun ortamlarda bir araya toplayan, saklayan, koruyan, dizinleyen, yayınlayan ve engelsiz erişimini sağlayan hizmetler bütünüdür.

Kurumsal Arşivler

Kurumsal Arşivin Yararları

- **Kurumsal Yararları:**

- ✓ Her türlü faaliyetin bilimsel, toplumsal ve ekonomik ilişkisini ortaya koyarak kurumun değerini artırır.
- ✓ Kurum ve araştırmacının görünürlüğü ve saygınlığı artırır.
- ✓ Araştırma sonuçlarına erişim sınırlamasını ortadan kaldırır.
- ✓ Araştırma sonuçlarına ücretsiz erişim sağlar.

- **Bireysel Yararları:**

- ✓ İnternet sayesinde araştırma sonuçlarına hızlı erişim sağlar.
- ✓ Bilgi kaynaklarının daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlayarak araştırmanın etkisini artırır.
- ✓ Bilgi kaynaklarının başka araştırmalara temel oluşturmaya aracılık eder.
- ✓ Araştırmaların tekrarını önler.

Kurumsal Arşivlerde Paylaşım

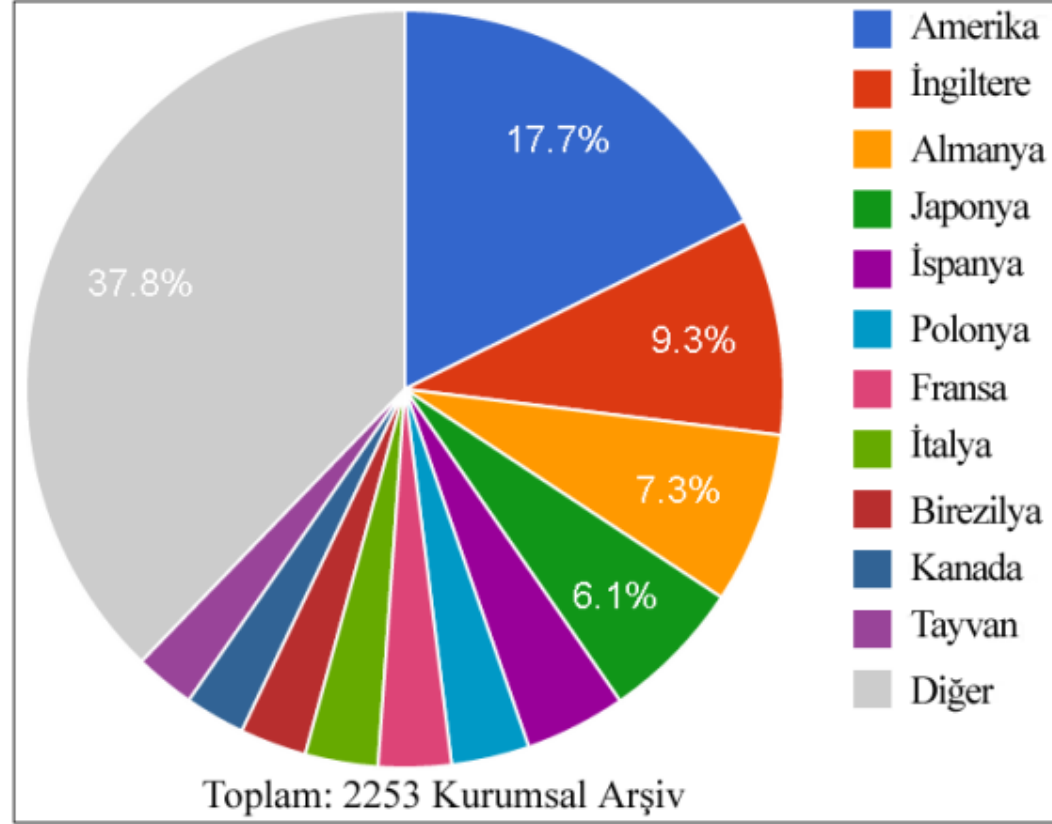

Kurumsal arşivler aracılığıyla araştırmacıların:

- Makale, kitap, bildiri, sunum gibi çalışmaları aranır, depolanır, düzenlenir, dipnot verilir, atıf yapılır, arşivlenir ve diğer araştırmacılarla paylaşılır.
- Entelektüel kariyerleri gelişir.
- Yayınları hak ettiği değeri bulur.

Dünyada Kurumsal Arşivler

Ülke	Adet
Amerika	398
İngiltere	209
Almanya	165
Japonya	130
İspanya	97
Polonya	75
Fransa	70
İtalya	70
Brezilya	64
Kanada	58
Tayvan	58
Türkiye	12
Diğer	847
Toplam	2253

DSpace

www.dspace.org

Dijital içeriğin:

- Yönetimi
- Erişimi
- Koruması
- Paylaşımı

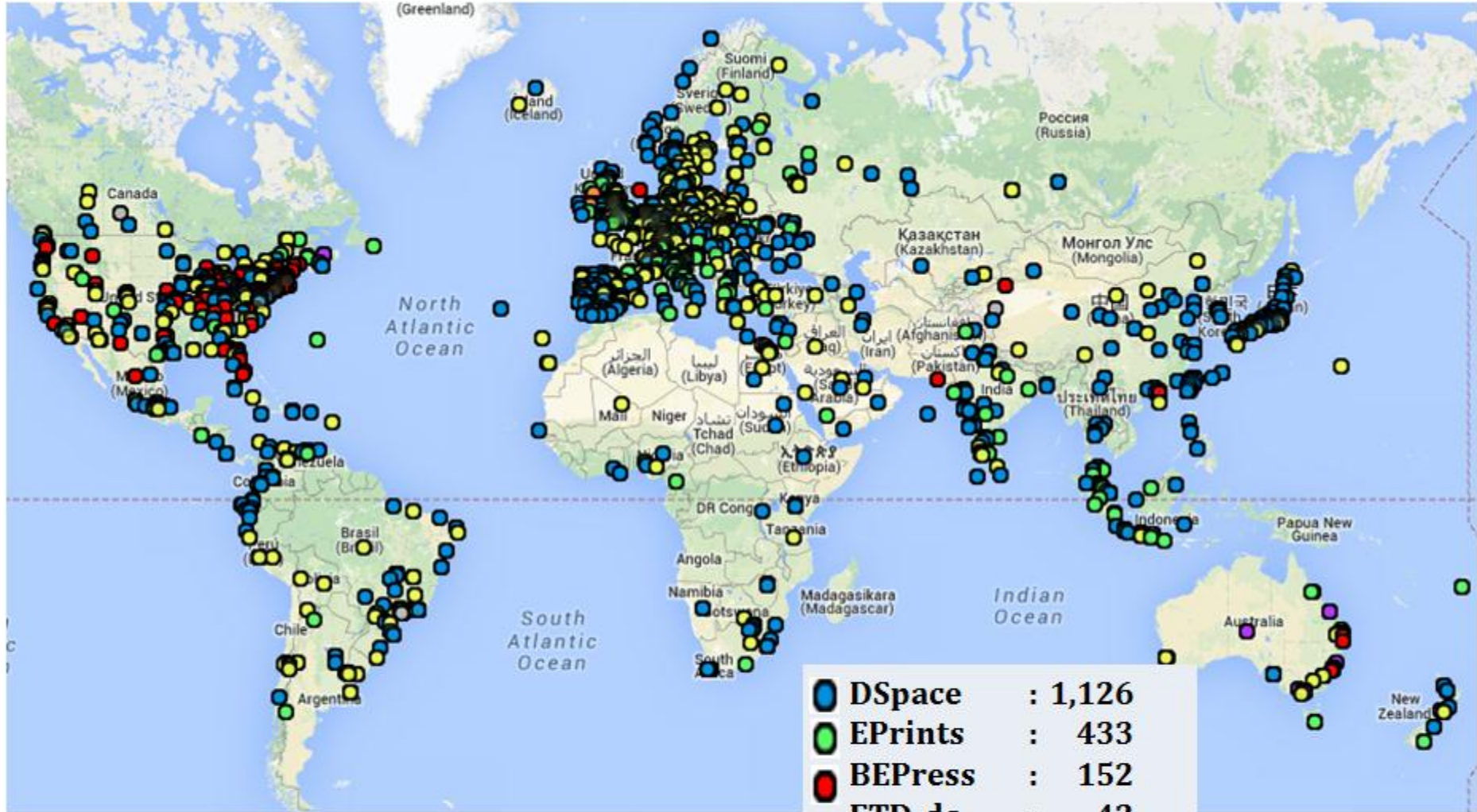

DSpace Kullanıcıları

<http://www.dspace.org/whos-using-dspace>

DSpace User		Country	User	Versions	User
Academic	1076	United States	238	3.x	50
Government	87	India	108	1.8.x	159
Research Center	71	Japan	96	1.7.x	221
Consortium	56	Spain	67	1.6.x	191
Nonprofit	41	Brazil	64	1.5.x	155
Other	33	Taiwan	62	1.4.x	102
Commercial	21	United Kingdom	60	1.3.x and earlier	51
Archive / Public Lib.	14	Norway	51		
Personal	14	Portugal	38		
National Library	13	Italy	36		
Medical Cen./ Hosp.	8	Ukraine	35		
Museum / Gallery	5	Turkey	5		

KA Yazılımları Haritası

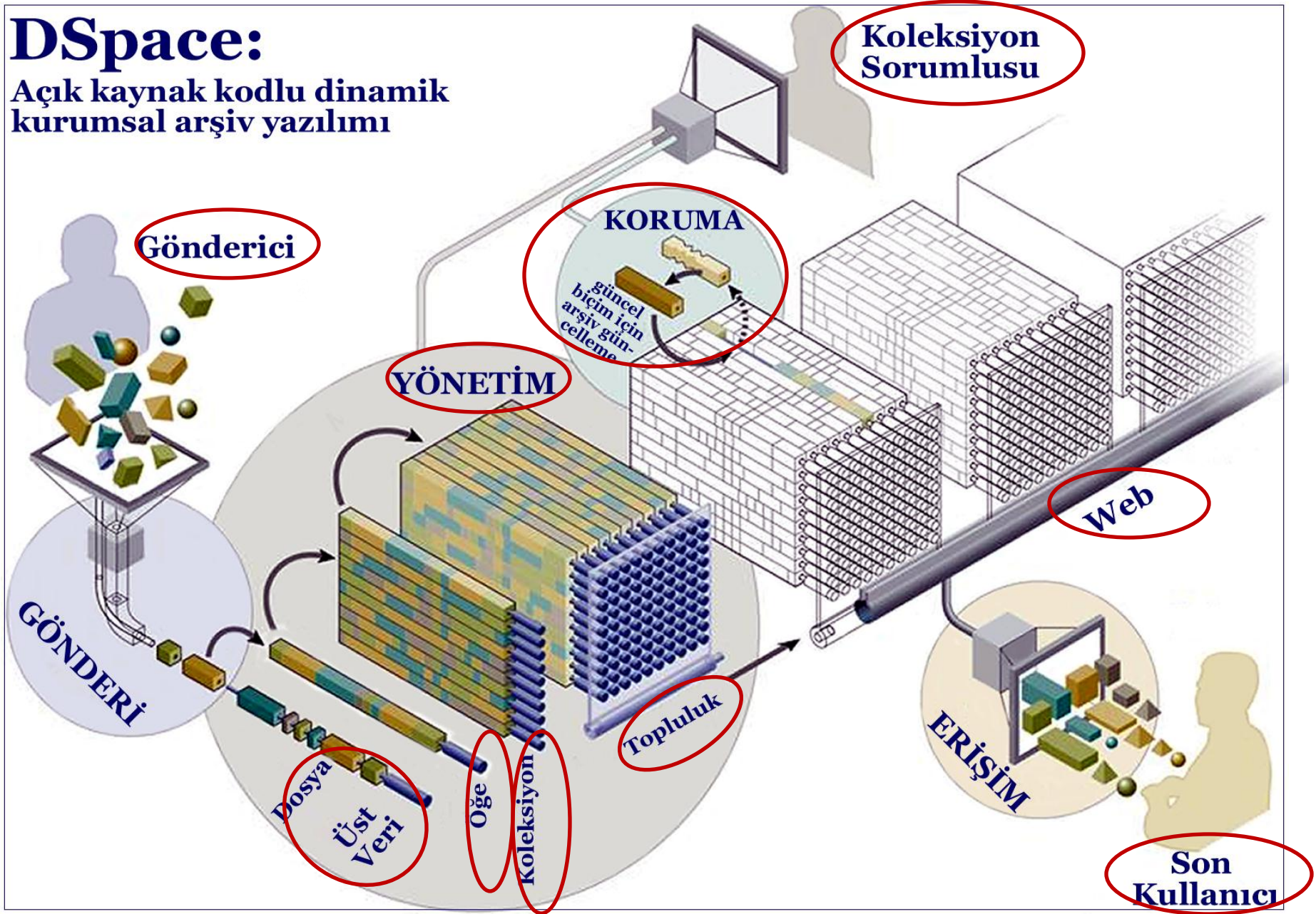
Toplam Arşiv Sayısı : 2.841
DSpace Kullanım Oranı : %40

DSpace	: 1,126
EPrints	: 433
BEPRESS	: 152
ETD-ds	: 42
OPUS	: 26
Fedora	: 37
Open Rep.	: 14
Diğer	: 1,011

Bir Bakışta DSpace

DSpace:

Açık kaynak kodlu dinamik kurumsal arşiv yazılımı

Neden DSpace?

Adresi	http://www.dspace.org/
Amacı	DSpace, kurum bünyesinde üretilen entelektüel çıktıları depolamak, dizinlemek, korumak, erişime sunmak, tekrar yaymak amacıyla geliştirilmiş kurumsal arşiv sistemidir.
Özellikleri	<ul style="list-style-type: none">• Tüm içerik (word, ppt, pdf, video vb.) türlerini kabul eder,• Dublin Core (DC) üst veri standartlarını kullanır,• Özelleştirilebilir web ara yüzünü destekler,• OAI uyumludur,• Ekleme/çıkarma yeteneği vardır,• Onaylama, düzeltme, ret veya yazara dönülerek “işlemi azaltma” yoluyla içeriği oluşturma seçeneklerine sahip iş akışı özelliği vardır,• Lucene arama motoru ile tam metinde arama imkanı verir,• Tek merkezli olmayan sunuş işlemi sağlar,• Java API aracılığıyla geliştirilebilir,• PostgreSQL veya Oracle veri tabanlarını kullanır,• Çoklu dil seçeneği vardır,• RSS desteği vardır,• OpenAIRE uyumludur.• 4.0 sürümünden itibaren Türkçe dil dosyalarını içermektedir.
Destek	https://wiki.duraspace.org/display/DSPACE/Home

DSpace Ara Yüzü

DSpace@Dogus

DSpace@Dogus, Doğuş Üniversitesi'nin Akademik Açık Erişim Sistemidir. Sistem, Doğuş Üniversitesi'nin akademik çıktılarını uluslararası standartlarda dijital ortamda depolamak ve açık erişime sunmak üzere 2002 yılında kurulmuştur. DSpace@Dogus, Doğuş Üniversitesi büyesinde üretilen makale, sunum, tez, kitap, kitap bölümü, rapor gibi akademik çıktıları içerir.

DSpace@Dogus is the institutional repository of the Dogus University. The repository was established in 2002 to facilitate the deposit of digital content at the Dogus University. DSpace@Dogus contains a growing subset of research undertaken at Dogus University including articles, presentations, theses and dissertations, book chapters, working papers and technical reports.

DSpace'deki Bölümler

Koleksiyonunu görmek istediğiniz bölümü seçiniz.

Doğuş Üniversitesi Dergisi

Doğuş Üniversitesi Dergisi koleksiyonu bu bölüm altında listelenir.

Enstitüler

Doğuş Üniversitesi enstitüleri bu bölüm altında listelenir.

Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi

Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi'ne ait koleksiyonlar bu bölümde listelenir.

Mühendislik Fakültesi

Mühendislik Fakültesi'ne bağlı bölümler bu bölüm altında listelenir.

OpenAIRE

Avrupa Birliği 7. Çerçeve (FP7) Programı kapsamındaki yayınlar bu bölüm altında listelenir.

Yeni Eklenenler

Ara

GÖZ AT

Tüm DSpace

Bölümler & Koleksiyonlar

Tarihe Göre

Yazara Göre

Başlığa Göre

Konuya Göre

HESABIM

İhraçlarım

Çıkış

Profil

Gönderiler

BAĞLAM

Bölüm Oluştur

YÖNETİM

Öğeler

Çekilmiş Öğeler

Özel Öğeler

Repositório Científico de
Acesso Aberto de Portugal

SEARCH

521282 Documents indexed from 72 Resources

[Advanced Search](#) [Help](#)

[Português](#)

[Directory](#) [About RCAAP](#)

[Subjects](#) [Queries](#) [Collections](#)

tecnológicas séc saúde química
psicologia portuguesa literatura
informática informação física
engenharia desenvolvimento
ciências Teses Social Sistemas Redes
Qualidade Portugal Porto Mestrado
Mecânica História Gestão Ensino
Educação Cultura Comunicação Análise
Analysis

GOVERNO DE
PORTUGAL

MINISTÉRIO DA EDUCAÇÃO
E CIÊNCIA

FCT
Fundação para a Ciência e a Tecnologia

FCCN
Fundação para a Computação Científica Nacional

Ministério da Educação

Financed by

POS+ CONHECIMENTO
Programa Operacional Especialidade de Investigação

União Europeia
FEDER

Değerlendirme

- İnternet dünya çapında bilgiye erişimde radikal değişikliklerin yaşanmasını sağlamıştır.
- Web ortamının bilimsel bilgiyle güçlendirilmesi gerekir.
- Bilgiye erişimde engellerin kaldırılması araştırmaların hızlanmasını, eğitimin gelişmesini, bilginin kullanışlı hale gelmesini sağlar.
- DSpace uluslararası düzeyde kullanılmaktadır ve kurumsal arşivler için uygun bir sistemdir.
- Kamu kaynaklarıyla üretilen bilginin herkese açık olması gerekir.
- Açık erişimin kurumsal arşivler aracılığıyla desteklenmesi ve bilgiye özgürce erişim için akademik kurumların, kütüphanelerin, dergi editörlerinin, yayıncıların, vakıfların, aydınların, meslek örgütlerinin ve bilim insanlarının desteği çok önemlidir.

Bilgiye Erişimde Özgürlük

